



SLUŽBA ZA REVIZIJU FINANSIRANJA POLITIČKIH STRANAKA

Na osnovi člana 14. stav (1) Zakona o finansiranju političkih stranaka («Službeni glasnik BiH» broj 22/00, 102/09 i 54/10), člana 24. Pravilnika o godišnjim finansijskim izvještajima političkih stranaka («Službeni glasnik BiH» broj 61/06) i člana 18. Pravilnika o administrativnim procedurama pregleda, kontrole i revizije finansijskih izvještaja političkih stranaka («Službeni glasnik BiH» broj 103/08), izdajem

IZVJEŠTAJ O REVIZIJI GODIŠNJEG FINANSIJSKOG IZVJEŠTAJA ZA 2010. GODINU I POSTIZBORNOG FINANSIJSKOG IZVJEŠTAJA – OPĆI IZBORI 2010. STRANKE ZA BOSNU I HERCEGOVINU

Broj: 03-07-6-455/11
Sarajevo, 10. maj 2012. godine

SADRŽAJ

| | |
|---|----|
| MIŠLJENJE REVIZORA | 3 |
| 1. UVOD | 4 |
| 2. PREDSTAVLJANJE POLITIČKE STRANKE | 4 |
| 3. OPIS REVIZIJE | 5 |
| Predmet revizije..... | 5 |
| Cilj revizije..... | 5 |
| Obim revizije..... | 5 |
| 4. PRETHODNE REVIZIJE | 5 |
| 5. NALAZI I PREPORUKE | 6 |
| 5.1. NALAZI..... | 6 |
| 5.2. PREPORUKE | 13 |

MIŠLJENJE REVIZORA

Služba za reviziju finansiranja političkih stranaka je izvršila reviziju finansijskih izvještaja Stranke za Bosnu i Hercegovinu i to: godišnjeg finansijskog izvještaja za 2010. godinu i finansijskog izvještaja za period od dana podnošenja prijave za ovjeru za izbore do dana ovjere rezultata Općih izbora održanih u oktobru 2010. godine.

Rukovodstvo stranke je odgovorno za finansijske izvještaje, postupanje u skladu sa Zakonom o finansiranju političkih stranaka i uspostavljanje efikasnog sistema internih kontrola. Naša odgovornost je da izrazimo mišljenje na osnovi revizije koju smo izvršili.

Reviziju smo obavili u skladu sa revizijskim standardima. Ovi standardi zahtijevaju da reviziju planiramo i izvršimo na način da prikupimo dovoljno dokaza koji nam, u razumnoj mjeri, pružaju garanciju da je stranka postupala u skladu sa Zakonom o finansiranju političkih stranaka.

Revizija je na osnovi uzoraka ispitivala značajne transakcije koje potvrđuju iznose u finansijskim izvještajima, ocjenu računovodstvenih načela prilikom sastavljanja finansijskih izvještaja i postupanje u skladu sa odredbama Zakona o finansiranju političkih stranaka.

Smatramo da revizija koju smo izvršili pruža razumnu osnovu za izražavanje našeg mišljenja.

Revizijom smo utvrdili da Stranka za Bosnu i Hercegovinu u izvještajnom periodu nije postupila u skladu sa odredbama člana 8. stav (1) i stav (2), i člana 11. stav (1) i stav (3) Zakona o finansiranju političkih stranaka.

Prema našem mišljenju, osim navedenog, revidirani finansijski izvještaj ukazuje da je Stranka za Bosnu i Hercegovinu u 2010. godini postupala u skladu sa odredbama Zakona o finansiranju političkih stranaka, te da je troškove izborne kampanje finansirala u skladu sa odredbama člana 15.10 Izbornog zakona Bosne i Hercegovine.

1. UVOD

Služba za reviziju finansiranja političkih stranaka (u daljem tekstu: Služba za reviziju) je izvršila reviziju finansijskih izvještaja Stranke za Bosnu i Hercegovinu i to: godišnjeg finansijskog izvještaja za 2010. godinu i finansijskog izvještaja za period od dana podnošenja prijave za ovjeru za izbore do dana ovjere rezultata Općih izbora održanih u oktobru 2010. godine.

Revizija je preduzeta u skladu sa članom 14. stav (1) Zakona o finansiranju političkih stranaka («Službeni glasnik BiH» broj 22/00, 102/09 i 54/10), članom 24. Pravilnika o godišnjim finansijskim izvještajima političkih stranaka («Službeni glasnik BiH» broj 61/06) i članom 2. Pravilnika o administrativnim procedurama pregleda, kontrole i revizije finansijskih izvještaja političkih stranaka («Službeni glasnik BiH», broj: 103/08).

Zbog činjenice da se revizija obavlja provjerama na bazi uzorka i da postoje ograničenja u računovodstvenom sistemu i sistemu internih kontrola, postoji mogućnost da pojedine materijalno značajne greške ne budu otkrivene.

U godišnjem finansijskom izvještaju za 2010. godinu Stranka za Bosnu i Hercegovinu je iskazala prihod u iznosu od 2.823.876,85 KM, što je prikazano u narednoj tabeli:

| Red.br. | Vrsta prihoda | Iznos u KM | Učešće u ukupnom prihodu % |
|---------|------------------------------------|---------------------|----------------------------|
| 1 | Članarina | 64.024,98 | 2,27 % |
| 2 | Prilozi fizičkih lica ¹ | 148.897,49 | 5,27 % |
| 3 | Prilozi pravnih lica | 31.320,00 | 1,11 % |
| 4 | Prihodi od imovine | 3.149,61 | 0,11 % |
| 5 | Prihodi od pravnih lica | 0,00 | 0,00 % |
| 6 | Prihodi od poklona | 0,00 | 0,00 % |
| 7 | Prihodi iz budžeta | 2.576.484,77 | 91,24 % |
| | Ukupni prihodi: | 2.823.876,85 | 100,00 % |

Prema podacima iz godišnjeg finansijskog izvještaja, Stranka za Bosnu i Hercegovinu je ostvarila rashode u iznosu 3.679.513,92 KM.

2. PREDSTAVLJANJE POLITIČKE STRANKE

Naziv političke stranke: Stranka za Bosnu i Hercegovinu. Skraćeni naziv stranke je SBiH.

Politička stranka je upisana u sudski registar 25.04.1996. godine kod Višeg suda u Sarajevu pod brojem R-I-2/96. Rješenjem broj R-1-2/02 od 25.04.2002. godine stranka je upisana u registar političkih organizacija kod Kantonalnog suda u Sarajevu, sa sjedištem u Ulici Maršala Tita 9a .

Rješenjem Općinskog suda u Sarajevu, broj 065-0-F1-12-000 001 od 26.01.2012. godine izvršena je promjena sjedišta Stranke za Bosnu i Hercegovinu. Novo sjedište Stranke za Bosnu i Hercegovinu je Trg Fra Grge Martića 2/II u Sarajevu.

Lice ovlašteno za zastupanje političke stranke je dr. Haris Silajdžić, predsjednik stranke.

Lice ovlašteno za podnošenje finansijskih izvještaja za 2010. godinu je Zenan Šabanac.

¹ Stranka je izvršila korekciju obrasca 3. Godišnjeg finansijskog izvještaja za 2010. godinu, odnosno otklonila propust tehničke prirode, te isti dostavila Centralnoj izbornoj komisiji BiH 09.03.2012. godine.

Prema podacima iz godišnjeg finansijskog izvještaja za 2010. godinu, organizacionu strukturu Stranke za Bosnu i Hercegovinu čine:

- Centrala Stranke za Bosnu i Hercegovinu Sarajevo,
- Klub poslanika Stranke za Bosnu i Hercegovinu FBiH,
- Klub poslanika Stranke za Bosnu i Hercegovinu BiH,
- Mladi Stranke za Bosnu i Hercegovinu,
- Fondacija Stranke za Bosnu i Hercegovinu,
- 9 kantonalnih vijeća Stranke za Bosnu i Hercegovinu,
- Regionalni odbor Stranke za Bosnu i Hercegovinu Skender Vakuf,
- Gradsko vijeće Stranke za Bosnu i Hercegovinu Mostar
- 25 općinskih organizacija Stranke za Bosnu i Hercegovinu,
- 46 općinskih vijeća Stranke za Bosnu i Hercegovinu i
- Žene Stranke za Bosnu i Hercegovinu.

3. OPIS REVIZIJE

Predmet revizije su godišnji finansijski izvještaj za 2010. godinu i finansijski izvještaj za period od dana podnošenja prijave za ovjeru za izbore do dana ovjere rezultata Općih izbora održanih u oktobru 2010. godine Stranke za Bosnu i Hercegovinu, i to sljedećih organizacionih dijelova:

- Centrala Stranke za Bosnu i Hercegovinu Sarajevo,
- Općinska organizacija Stranke za Bosnu i Hercegovinu Banja Luka,
- Kantonalno vijeće Stranke za Bosnu i Hercegovinu Tuzlanskog kantona²,
- Općinsko vijeće Stranke za Bosnu i Hercegovinu Teslić i
- Fondacija Stranke za Bosnu i Hercegovinu Sarajevo.

Cilj revizije je da se na osnovi provedenih revizijskih procedura pribave revizijski dokazi, koji će revizoru omogućiti da izrazi mišljenje o tome da li je Stranka za Bosnu i Hercegovinu u izvještajnom periodu postupala u skladu sa odredbama Zakona o finansiranju političkih stranaka i odredbama člana 15.10. Izbornog zakona Bosne i Hercegovine.

Obim revizije finansijskih izvještaja Stranke za Bosnu i Hercegovinu obuhvata kontrolu i provođenje analitičkih procedura radi utvrđivanja usklađenosti podataka koje je stranka iskazala u finansijskom izvještaju sa odredbama Zakona o finansiranju političkih stranaka, odnosno usklađenosti izvora finansiranja i načina trošenja sredstava, sa posebnim naglaskom na priloge fizičkih lica, priloge pravnih lica, prihode iz budžeta, kao i finansiranje izborne kampanje u skladu sa poglavljem 15 Izbornog zakona Bosne i Hercegovine.

4. PRETHODNE KONTROLE I REVIZIJE

Služba za reviziju finansiranja političkih stranaka je obavila reviziju i pregled finansijskih izvještaja Stranke za Bosnu i Hercegovinu za period od 2004. do za 2009. godinu, nakon čega su izdati izvještaji o reviziji, odnosno izvještaji o pregledu sa nalazima revizije, mišljenjem revizora i preporukama političkoj stranci.

Nakon izvršenog pregleda godišnjeg finansijskog izvještaja za 2009. godinu, izdat je izvještaj o pregledu sa nalazima revizije i preporukom revizora da stranka treba da postupa u skladu sa

² Ovaj organizacioni dio Stranke za Bosnu i Hercegovinu koristi pečat sa nazivom: Stranka za Bosnu i Hercegovinu - Kantonalno vijeće Tuzlansko- podrinjskog kantona, iako je Amandmanima na ustav Tuzlansko- podrinjskog kantona od 26.02.1999. godine promijenjen naziv kantona u Tuzlanski kanton („Službene novine Tuzlansko- podrinjskog kantona“, broj 3/99) .

odredbama člana 8. stav (1) i člana 11. stav (1), (3) i (4) Zakona o finansiranju političkih stranaka, odnosno da se ne finansira priložima koji su zabranjeni ovim Zakonom, da vodi potpune i tačne evidencije o svojim prihodima i rashodima, te da finansijske izvještaje podnosi Centralnoj izbornoj komisiji Bosne i Hercegovine u formi propisanoj Pravilnikom o godišnjim finansijskim izvještajima političkih stranaka, kao i da dostavlja i druge izvještaje na zahtjev Centralne izborne komisije BiH.

Nerealizirane preporuke:

Na osnovi uočenih nedostataka u godišnjem finansijskom izvještaju za 2010. godinu, utvrđeno je da Stranka za Bosnu i Hercegovinu nije ispoštovala preporuke koje se odnose na poštivanje odredbi člana 8. stav (1) i člana 11. stavovi (1) i (3) Zakona o finansiranju političkih stranaka.

5. NALAZI I PREPORUKE

5.1. NALAZI

a) Stranka za Bosnu i Hercegovinu je postupila suprotno odredbama člana 8. stav (1) i stav (2) Zakona o finansiranju političkih stranaka, jer se finansirala iz zabranjenih priloga.³

- (1) Politička stranka, odnosno njenih sedamnaest (17) organizacionih dijelova, je ostvarila prihod iz izvora koji su zabranjeni političkim strankama, na način što je koristila poslovne prostorije koje su u vlasništvu općina, bez plaćanja zakupnine. Na taj način stranka je prekršila odredbe člana 8. stav (1) Zakona o finansiranju političkih stranaka.
 - Općinsko vijeće SBiH Centar Sarajevo je na osnovi Ugovora o zakupu poslovnih prostorija sa Općinom Centar Sarajevo, broj 04-49-4-39/09 od 26.05.2009. godine, koristilo poslovni prostor površine 66 m², po cijeni koja je ugovorena u iznosu od 1,00 KM po m² uvećanoj za porez na dodanu vrijednost. Prema Odluci o dodjeli u zakup poslovnih zgrada i prostorija Općine Centar Sarajevo ("Službene novine Kantona Sarajevo", broj 20/09), najniža cijena zakupnine u II zoni Općine Centar, gdje se prostorije stranke i nalaze, iznosi 12,00 KM po m². Korištenjem poslovnog prostora u 2010. godini po cijeni nižoj od cijene utvrđene navedenom Odlukom, Stranka za Bosnu i Hercegovinu je ostvarila prilog Općine Centar Sarajevo u iznosu od 8.712,00 KM.
 - Općinsko vijeće SBiH Ilidža je na osnovi Ugovora o zakupu poslovnih prostorija sa Općinom Ilidža, broj 05-23-2113/09 od 07.10.2009. godine, koristilo poslovni prostor površine 35 m². Cijena zakupa je ugovorena u procentu 10% od početne cijene zakupa od 20,00 KM za extra zonu, u kojoj se poslovni prostor nalazi, odnosno u iznosu od 2,00 KM po m² uvećanoj za porez na dodanu vrijednost. Korištenjem poslovnog prostora u 2010. godini, po cijeni zakupnine ispod tržišne cijene, stranka je ostvarila prilog Općine Ilidža u iznosu od 7.560,00 KM.

³ U skladu sa odredbom iz člana 8. stav (1) Zakona o finansiranju političkih stranaka, državni, entitetski i kantonalni organi, organi Brčko Distrikta BiH, organi općinskih i mjesnih zajednica, javne institucije, javna preduzeća, humanitarne organizacije, anonimni donatori, vjerske zajednice, kao i pravna lica u kojima uloženi javni kapital iznosi najmanje 25% ne mogu da finansiraju političke stranke.

U skladu sa odredbom iz člana 8. stav (2) Zakona o finansiranju političkih stranaka, privatna preduzeća, koja obavljaju javne usluge na osnovu ugovora sa vladom, ne mogu finansijski pomagati političke stranke.

- Općinsko vijeće SBiH Tuzla je na osnovi Ugovora o zakupu poslovnih prostorija, broj 17-23-633 zaključenim 15.05.2007. godine sa Općinom Tuzla, koristilo poslovni prostor površine 55,18 m² i ostali prostor površine 6,35 m², što ukupno iznosi 61,53 m². Za korištenje poslovnog prostora ugovorena je cijena od 1,00 KM po m², dok je za ostali prostor ugovorena cijena od 0,50 KM po m², koja se uvećava za porez na dodanu vrijednost. Prema Odluci o davanju u zakup općinskih poslovnih zgrada, poslovnih prostorija i garaža ("Službeni glasnik Općine Tuzla", broj 6/04), najniža cijena zakupnine u II zoni Općine Tuzla, gdje se prostorije stranke nalaze, za poslovne prostorije u prizemlju iznosi 8,00 KM po m², a za ostale prostorije početna cijena zakupa se umanjuje za 50% odnosno za navedenu zonu iznosi 4,00 KM po m². Korištenjem poslovnog prostora u periodu od januara do decembra 2010. godine pod povoljnijim uvjetima, odnosno nižoj cijeni od one koja je propisana pomenutom odlukom, Stranka za Bosnu i Hercegovinu je ostvarila prilog Općine Tuzla u iznosu od 5.735,00 KM.
- Općinski odbor SBiH Sanski Most bez naknade je koristio prostor površine 24,00 m² u vlasništvu Općine Sanski Most. S obzirom da u skladu sa Odlukom o uvjetima i načinu davanja u zakup poslovnih prostorija i poslovnih zgrada na području općine Sanski Most ("Službeni glasnik Općine Sanski Most", broj 4-20) cijena zakupa po m² iznosi 10,00 KM za poslovne prostore do 25,00 m², stranka je ostvarila zabranjeni prilog u iznosu od 2.880,00 KM.
- Općinsko vijeće SBiH Ilijaš bez naknade je koristilo prostor površine 19,50 m² u vlasništvu Općine Ilijaš. S obzirom da u skladu sa Odlukom o načinu i visini plaćanja zakupnine poslovnih prostora na području općine Ilijaš ("Službene novine Kantona Sarajevo", broj 2/00) najniži iznos mjesečne zakupnine na području ove općine iznosi 8,00 KM, stranka je ostvarila zabranjeni prilog u iznosu od 1.872,00 KM.
- Kantonalno vijeće SBiH Goražde je na osnovi Ugovora sa Općinom Goražde, broj 02-23-901 od 04.10.2001. godine i Aneksa ugovora broj: 02-1-23-4860 od 30.10.2009. godine koristilo poslovni prostor površine 27 m² u vlasništvu Općine Goražde. S obzirom da u skladu sa Odlukom o davanju u zakup poslovne prostorije Stranci za Bosnu i Hercegovinu ("Službene novine Bosansko-podrinjskog kantona Goražde" broj 14/01) cijena zakupnine iznosi 5,00 KM po m², stranka je ostvarila zabranjeni prilog u iznosu od 1.620,00 KM.
- Općinski odbor SBiH Gradačac bez naknade je koristio prostor površine 40,00 m² u vlasništvu Općine Gradačac u zgradi Crvene škole. S obzirom da u skladu sa Odlukom o visini naknade za izdavanje u zakup poslovnih zgrada, prostorija i parkinga cijena zakupa po m² iznosi 0,80 KM, stranka je ostvarila zabranjeni prilog u iznosu od 384,00 KM.
- Na osnovi ugovora broj 02-014-429/09 od 15.07.2009. godine, Općinsko vijeće SBiH Teslić je koristilo prostor površine od 26,74 m² u vlasništvu Općine Teslić. Ugovorena je cijena zakupa od 0,50 KM po m². S obzirom da politička stranka u 2010. godini nije plaćala zakupninu Općini Teslić, niti ima iskazanu obavezu za plaćanje iste, ostvarila je zabranjeni prilog u iznosu od 160,44 KM.
- Na prijedlog Službe za društvene djelatnosti, boračko - invalidsku zaštitu i raseljena lica Općine Visoko, općinski načelnik je donio rješenje kojim se Stranci za BiH dodjeljuje na korištenje poslovni prostor površine 45 m².

- Pored navedenih, poslovne prostore bez naknade su koristili organizacioni dijelovi Stranke za Bosnu i Hercegovinu u sljedećim općinama: Starom gradu Sarajevo, Hadžićima, Donjem Vakufu, Brezi, Jajcu, Srebrenici i Lukavcu. Općinski odbor SBiH Modriča bez naknade je koristio prostorije Mjesne zajednice Tarevci.

(2) Stranka za Bosnu i Hercegovinu je primila novčane priloge, u iznosu od 6.000,00 KM, od privatnih preduzeća koja su tokom 2010. godine sa vladom sklapala ugovore o javnim nabavkama, čime je prekršila odredbe člana 8. stav (2) Zakona o finansiranju političkih stranaka.

- Politička stranka je primila prilog u iznosu od 4.000,00 KM, od pravnog lica „MIBO Komunikacija“ d.o.o. Sarajevo. Ovo pravno lice je na osnovi ugovora sa Gradom Sarajevo, broj: 01-14-6443-6/10 od 28. 09.2010. godine izvršilo usluge uspostave videonadzora u općinama Novi Grad Sarajevo i Novo Sarajevo, gdje ukupna vrijednost ugovora iznosi 198.437,21 KM.⁴
- Politička stranka je primila prilog u iznosu od 1.000,00 KM, od pravnog lica „Hifa – Benz“ d.o.o. Tešanj, koje je tokom 2010. godine sklapalo ugovore sa Ministarstvom unutrašnjih poslova Zeničko- dobojskog kantona.⁵
- Politička stranka je primila prilog u iznosu od 1.000,00 KM, od pravnog lica „Hifa – Petrol“ d.o.o. Sarajevo, koje je tokom 2010. godine sklapalo ugovore sa Federalnom upravom civilne zaštite, što potvrđuje direktor uprave u aktu broj: 07-14/5-408/11 od 25.08.2011. godine.

b) Stranka za Bosnu i Hercegovinu nije ispoštovala odredbe člana 11. stav (1) Zakona o finansiranju političkih stranaka⁶.

Organizacioni dijelovi stranke nisu uspostavili potpune i tačne evidencije o prihodima, rashodima i obavezama, čime je politička stranka prekršila odredbe člana 11. stav (1) zakona o finansiranju političkih stranaka.

- (1) Šest organizacionih dijelova Stranke za Bosnu i Hercegovinu nije uspostavilo evidencije o prihodima koje su u 2010. godini ostvarili iz općinskih budžeta u iznosu od 7.031,28 KM niti ih je stranka iskazala u finansijskom izvještaju. To su prihodi ostvareni iz:
- Budžeta Općine Kotor Varoš u iznosu 2.058,80 KM⁷,
 - Budžeta Općine Milići u iznosu od 1.127,83 KM⁸,
 - Budžeta Općine Novo Goražde u iznosu od 313,24 KM⁹,
 - Budžeta Općine Trnovo (RS) u iznosu od 735,60 KM,
 - Budžeta Općine Bratunac u iznosu od 200,00 KM
 - Budžeta Općine Breza u iznosu od 2.595,81 KM i

⁴ Akt Grada Sarajeva, broj: 02/1-14-48052-1/11 od 24.08.2011. godine

⁵ Akt Ministarstva unutrašnjih poslova Zeničko- dobojskog kantona broj 08-05/1-14-2-4603-1 od 11.08.2011

⁶ Prema odredbi člana 11. stav (1) Zakona o finansiranju političkih stranaka, stranka je obavezna uspostaviti potpune i tačne evidencije o svojim prihodima i rashodima

⁷ Akt Općine Kotor Varoš broj: 05-1-140/11 od 14.11.2011. godine

⁸ Akt Općine Milići broj: 04-435-12/11 od 15.11.2011. godine

⁹ Akt Općine Novo Goražde akt broj 02/6-40-12/11 od 16.11.2011. godine

Stranka je prihod iz budžeta, koji je ostvarila iz tri općine, iskazala u manjem iznosu i to: prihod iz budžeta Općine Stari grad Sarajevo u manjem iznosu za 2.734,27 KM¹⁰, Općine Konjic iznosu manjem za 1.015,54 KM i Općine Ključ u manjem iznosu za 1.246,59 KM.

Istovremeno, stranka je prihod iz budžeta kod četiri općine iskazala u većim iznosima i to: prihod od Općine Srebrenik u većem iznosu za 6.775,03 KM¹¹, Općine Sanski Most većem iznosu za 7.800,00 KM, Općine Kladanj iznosu većem za 2.470,00 KM i Općine Odžak iznosu većem za 1.480,00 KM u odnosu na podatke o isplaćenim sredstvima koje su dostavile pomenute općine.

(2) Općinska organizacija SBiH Banja Luka u svom knjigovodstvu nije evidentirala troškove za primljene usluge i kupljene proizvode u momentu kada su isti nastli, niti je evidentirala dobavljače koji su izvršili usluge ili prodali proizvode. Na taj način stranka je propustila i evidentiranje svojih obaveza. Tek kada plati račun stranka u knjigovodstvu evidentira trošak, što je suprotno i računovodstvenim propisima i odredbama člana 11. stav (1) Zakona o finansiranju političkih stranaka.

- U svojim poslovnim knjigama Općinska organizacija SBiH Banja Luka je kao trošak zakupnine za 2010. godinu iskazala iznos od 21.600,00 KM koji je stranka platila po ugovoru o zakupu broj 149/10, zaključenim 01.11.2010. godine između ove općinske organizacije stranke i fizičkog lica, iako isti važi za zakup poslovnog prostora u periodu 01.01.2011. do 31.12.2013. godine.

- U poslovnim knjigama Općinska organizacija SBiH Banja Luka nije iskazala sve troškove koji su proistekli po osnovu novčanih isplata fizičkim licima, a koje imaju karakter ličnih primanja.

Stranka je iskazala rashode u iznosu od 6.110,00 KM koja imaju karakter ličnih primanja, a da na ista nije obračunala porez i doprinose u skladu sa poreznim propisima, odnosno Zakonom o porezu na dohodak i Pravilnikom o primjeni zakona o porezu na dohodak¹².

Uvidom u poslovnu dokumentaciju, utvrđeno je da je stranka jednom fizičkom licu u periodu od februara do maja 2010. godine izvršila isplate sredstva u ukupnom iznosu od 2.100,00 KM, bez obračunavanja i isplate pripadajućeg poreza i doprinosa.¹³

Stranka je za dnevnice u svrhu sakupljanja potpisa isplatila je 60,00 KM, za lijepljenje plakata je isplatila 400,00 KM, posmatračima za vrijeme izbora isplatila je sredstva u iznosu od 1.120,00 KM, za čišćenje i krećenje prostorije stranke isplatila je 230,00 KM, dok na pomenute isplate, iako imaju karakter ličnih primanja, nije obračunala porez i doprinose u skladu sa Zakonom o porezu na dohodak.

Također, ovaj organizacioni dio stranke je isplatio 1.700,00 KM na ime jednokratne finansijske pomoći za četiri fizička lica i 500,00 KM za izgradnju kuće, na koja je trebalo obračunati i uplatiti porez i doprinose.

(3) Kantonalno vijeće SBiH Tuzlanskog kantona nije uspostavilo tačne evidencije o svojim troškovima. Kod ovog organizacionog dijela stranke, u poslovnim knjigama, kao ostali trošak su iskazane stipendije za Call centar u iznosu 12.950,00 KM i troškovi prevoza u iznosu od 2.148,00 KM. Uvidom u poslovnu dokumentaciju stranke, utvrđeno je da su isplate izvršene fizičkim licima za rad u Call centru i isplate za prevoz do Call Centra,

¹⁰ Akt Općine Stari grad Sarajevo broj: 07-052-1445/11 od 14.11.2011. godine

¹¹ Akt Općine Srebrenik broj: 07-347/11 od 15.11.2011. godine

¹² Zakon o porezu na dohodak ("Službeni glasnik Republike Srpske", br. 91/06, 128/06, 120/08, 71/10 i 1/11) i Pravilnik o primjeni zakona o porezu na dohodak ("Službeni glasnik Republike Srpske", br.129/06, 72/07 i 81/07)

¹³ Isto fizičko lice je u periodu od juna do decembra 2010. godine bilo u statusu uposlenika stranke i od tada su na njegova primanja obračunati doprinosi i porez na dohodak.

mjesta na kome su izvršene usluge. S obzirom da se radi o isplatama za pružene usluge, a ne o stipendijama, politička stranka je bila obavezna na pomenute isplate obračunati i uplatiti porez i doprinose u skladu sa poreznim propisima.¹⁴

- Kantonalno vijeće SBiH Tuzlanskog kantona izvršilo je isplate za putne troškove u iznosu od 6.095,80 KM. S obzirom da su sredstva isplaćena fizičkim licima koja nisu uposlenici stranke, Stranka za BiH je bila obavezna obračunati i uplatiti doprinose i porez na dohodak u skladu sa Zakonom o porezu na dohodak i Pravilnikom o primjeni zakona o porezu na dohodak.

- (4) Općinsko vijeće SBiH Teslić nije uspostavilo potpune i tačne evidencije o troškovima. Uvidom u poslovnu dokumentaciju stranke utvrđene su isplate u iznosu od 10.062,00 KM, koje imaju karakter ličnih primanja, dok na iste nisu evidentirani troškovi po osnovu poreza i doprinosa.

Stranka je izvršila isplate plata i naknada sekretarima u iznosu od 5.050,00 KM i naknade posmatračima u 1.600,00 KM, na koje nije obračunala niti iskazala pripadajući porez i doprinos. Također, stranka je isplatila iznos od 1.312,00 KM na ime dnevnica fizičkim licima koja nisu uposlenici stranke i 1.200,00 KM, koja je u poslovnim knjigama iskazala kao ostala lična primanja. Pored navedenog stranka je izvršila isplate za dva studenta u iznosu od 500,00 i 400,00 KM, navodeći kao pomoć za studije i pomoć za polaganje ispita.¹⁵

- U poslovnim knjigama Općinskog vijeća SBiH Teslić kao trošak po osnovi ostalih ličnih primanja iskazana je isplaćena pozajmica fizičkom licu u iznosu od 1.000,00 KM, a kao trošak po osnovu ostalih neproizvodnih usluga iskazana je isplaćena pozajmica Pravnom licu „Eltig“ d.o.o. u iznosu od 2.000,00 KM. Pomenuta sredstva su evidentirana kao trošak u momentu njihove isplate¹⁶, iako su na izvodu sa transakcijskog računa stranke navedene pozajmice.

c) Stranka za Bosnu i Hercegovinu nije ispoštovala odredbe člana 11. stav (3) Zakona o finansiranju političkih stranaka¹⁷.

- (1) U finansijskom izvještaju koji je dostavljen Centralnoj izbornoj komisiji BiH promet po transakcijskom računu Općinske organizacije SBiH Banja Luka iskazan je u manjem iznosu za 199.829,94 KM u odnosu sa stvarni, čime su prekršene odredbe člana 11. Pravilnika o godišnjim finansijskim izvještajima političkih stranaka.

Uvidom u izvode sa transakcijskog računa Unicredit banke a.d. Banja Luka, utvrđeno je da je na dan 01.01.2010. godine stranka na transakcijskom računu imala sredstva u iznosu od 249.315,11 KM, a tokom 2010. godine je ostvarila priliv sredstava od 196.362,20 KM i odliv sredstava u iznosu 266.780,54 KM. U finansijskom izvještaju, politička stranka je iskazala početno stanje sredstava u iznosu 47.967,17 KM, priliv sredstava u iznosu 242.954,62 KM i odliv sredstava od 66.950,60 KM.

¹⁴ Zakon o porezu na dohodak ("službene novine Federacije BiH", br. 10/08, 9/10 i 44/11) i Pravilnik o primjeni zakona o porezu na dohodak ("Službene novine Federacije BiH", broj: 67/08, 4/10, 86/10 i 10/11)

¹⁵ Zakon o porezu na dohodak ne oslobađa od plaćanja poreza jednokratne pomoći studentima.

¹⁶ Isplate su izvršene 11.03.2010. godine 1.000,00 KM i 23.07.2010. godine 2.000,00 KM

¹⁷ Prema odredbama člana 11. stav (3) Zakona o finansiranju političkih stranaka, stranka je obavezna podnositi finansijski izvještaj u formi koju odobri Centralna izborna komisija Bosne i Hercegovine. Sadržaj, forma, način i drugi detalji izvještavanja uređeni su Pravilnikom o godišnjim finansijskim izvještajima političkih stranaka („Službeni glasnik BiH“ broj 61/06)

- (2) U finansijskom izvještaju, prihodi iz budžeta nisu iskazani u skladu sa članom 19. Pravilnika o godišnjim finansijskim izvještajima političkih stranaka.
Iako je u skladu sa članom 19. pomenutog Pravilnika bila obavezna u finansijskom izvještaju, odnosno obrascu 3-f – *Prihodi iz budžeta*, iskazati sva sredstva koja je primila iz budžeta svih nivoa u izvještajnom periodu, politička stranka nije iskazala prihod koji je ostvarila iz budžeta šest općina, u ukupnom iznosu od 7.031,28 KM. Istovremeno stranka je u finansijskom izvještaju prihode ostvarene iz budžeta tri općine iskazala u manjem iznosu za 4.996,40 KM, dok je prihode iz budžeta četiri općine iskazala u većem iznosu za 18.525,03 KM u odnosu na ostvarene u skladu sa Zakonom o finansiranju političkih stranaka¹⁸.
- (3) Režijsko administrativni troškovi, koji se odnose na zakupnine poslovnih prostora, u finansijskom izvještaju nisu iskazani u skladu sa odredbama člana 21. Pravilnika o godišnjim finansijskim izvještajima političkih stranaka.
- Kod pet organizacionih dijelova Stranke za Bosnu i Hercegovinu, koji su na osnovi ugovora o zakupu koristili poslovne prostorije, u finansijskom izvještaju nisu iskazani troškovi zakupa. Troškovi zakupnine, prema odredbama iz ugovora zaključenim sa fizičkim licima iznosili su: kod organizacionog dijela stranke u Bugojnu 2,400,00 KM, organizacionog dijela stranke u Gornjem Vakufu 1.200,00 KM i organizacionog dijela stranke u Velikoj Kladaši 2.400,00 KM, dok je kod organizacionog dijela u Konjicu na osnovi ugovora sa Općinom Konjic zakupnina iznosila 2.435,52 KM i zakupnina na osnovi ugovora sa pravnim licem Auto-Mertz d.o.o. Brčko je iznosila 4.500,00 KM.
 - Tri organizaciona dijela stranke troškove zakupa su iskazala u manjim iznosima u odnosu na ugovorenu cijenu zakupnine i to: Kantonalno vijeće SBiH Sarajevo za 5.440,00 KM, Općinska organizacija SBiH Stolac za 1.000,00 KM i Općinska organizacija SBiH Teočak za 2.600,00 KM.
 - Kod organizacionih dijelova Stranke u Banja Luci, Prijedoru, Cazinu, Žepču troškovi zakupnine za 2010. godinu su iskazani u iznosu većem za 37.575,00 KM u odnosu na ugovore o zakupu. Kod organizacionog dijela stranke u Žepču zakupnina je iskazana u većem iznosu za 1.700,00 KM, kod organizacionog dijela stranke u Cazinu za 3.973,00 KM, organizacionog dijela stranke u Prijedoru za 11.502,00 KM, dok je kod organizacionog dijela stranke u Banja Luci zakupnina iskazana u iznosu većem za 20.400,00 KM¹⁹.
- (4) Troškovi izborne kampanje u finansijskom izvještaju nisu iskazani u skladu sa odredbama člana 22. Pravilnika o godišnjim finansijskim izvještajima političkih stranaka.
- Općinsko vijeće SBiH Teslić u finansijskom izvještaju (na obrascu 4-2) nije iskazalo troškove izborne kampanje, iako je ostvario pomenute troškove u iznosu od 6.610,00 KM.
 - Općinska organizacija SBiH Banja Luka je troškove izborne kampanje, u iznosu od 15.437,41 KM, u finansijskom izvještaju iskazala dva puta i to na obrascu 4-1, kao režijsko-administrativne troškove i na obrascu 4-2, kao troškove izborne kampanje.
 - Troškovi izborne kampanje u finansijskom izvještaju koji obuhvata period od dana podnošenja prijave za ovjeru za izbore do dana ovjere rezultata Općih izbora održanih u oktobru 2010. godine iskazani su u iznosu 1.658.501,20 KM, dok su troškovi izborne

¹⁸ Nazivi općina navedeni u nalazu pod tačkom b) stav (1)

¹⁹ Kontrolom finansijske dokumentacije stranke je utvrđeno da ovaj iznos zakupnine pokriva period do kraja 2013. godine.

kampanje u godišnjem finansijskom izvještaju iskazani u iznosu od 1.778.204,53 KM, što ukazuje na činjenicu da su evidencije o troškovima izborne kampanje bile neblagovremene i nepotpune.

- (5) Podaci o obavezama koje je politička stranka Stranka za Bosnu i Hercegovinu bila obavezna iskazati u skladu sa odredbama člana 23. Pravilnika o godišnjim finansijskim izvještajima političkih stranaka, kod nekih organizacionih dijelova su nepotpuni, odnosno iskazani su u manjim iznosima, ili uopće nisu iskazani, dok su neki organizacioni dijelova iskazali obaveze prema dobavljačima koje uopće ne postoje.
- Kod Općinske organizacije SBiH Banja Luka u finansijskom izvještaju uopće nisu iskazane obaveze, iako je uvidom u poslovnu dokumentaciju utvrđeno da stranka ima obaveze po računima za električnu energiju, telefonske usluge i komunalne usluge za mjesec decembar.
 - U finansijskom izvještaju (na obrascu 5) obaveza prema pravnom licu "Blicko" d.o.o. Tuzla iskazana je u iznosu manjem za 14.764,79 KM od iznosa potraživanja koje je u svojim poslovnim knjigama iskazalo pomenuto pravno lice.
Kod Kantonalnog vijeća SBiH Tuzlanskog kantona iskazana je obaveza u iznosu od 4.610,70 KM, dok je na analitičkoj kartici pravnog lica "Blicko" d.o.o. Tuzla, kao dobavljača stranke, iskazano potraživanje od Stranke za Bosnu i Hercegovinu u iznosu 19.375,49 KM.
 - Stranka je na dan 31.12.2010. godine iskazala obaveze prema JU Kulturno sportski rekreacioni centar Ilidža u iznosu od 2.340,00 KM, prema pravnom licu „Bosna auto“ d.d. Sarajevo u iznosu od 2.376,00 KM i obavezu prema i pravnom licu „Hercegtisak“ d.o.o. Široki Brijeg u iznosu od 9.140,00 KM. Pomenuta pravna lica su na zahtjev Centralne izborne komisije dostavila konfirmacije, u kojima navode da od Stranke za Bosnu i Hercegovinu nisu imali potraživanja na dan 31.12.2010. godine²⁰.

Troškovi izborne kampanje

Stranka za Bosnu i Hercegovinu je postupila u skladu sa odredbama člana 15.10 Izbornog zakona Bosne i Hercegovine, odnosno ispoštovala je zakonom propisani limit na troškove izborne kampanje. U svrhu izborne kampanje stranka je potrošila 1.778.204,53 KM. Prema odredbama člana 15.10 Izbornog zakona Bosne i Hercegovine, politička stranka za potrebe izborne kampanje ne smije potrošiti više od 0,30 odnosno 0,20 KM po biraču u svakom izbornom krugu²¹, prema broju birača, koje je objavila Centralna izborna komisija Bosne i Hercegovine. Prema podacima Centralne izborne komisije Bosne i Hercegovine, Stranka za Bosnu i Hercegovinu je u svrhu izborne kampanje mogla potrošiti 3.164.004,90 KM.

²⁰ Akt JU KSRC Ilidža, broj: 0356/11 od 08.11.2011.godine, akt Bosna auto d.d. Sarajevo, broj 1801/2011 od 09.11.2011. godine i akt Europapeir- Hercegtisak d.o.o. Široki Brijeg broj: 97/11-I od 07.11.2011. godine

²¹ Član 15.10 stav (2) propisuje da se maksimalno dozvoljeni iznos za finansiranje izborne kampanje izračunava na način što se broj birača u svim izbornim jedinicama, u kojima politički subjekt ima kandidatsku listu ili kandidata, pomnoži sa: 30 feninga za načelnika općine odnosno gradonačelnika i za članove skupštine općine, članove Narodne skupštine RS i Predstavničkog doma Parlamenta Federacije BiH, članove Parlamentarne skupštine BiH, člana Predsjedništva BiH, i predsjednika i potpredsjednike RS, odnosno 20 feninga za izbore za članove kantonalnih skupština.

5.2. PREPORUKE

Preporučuje se Stranci za Bosnu i Hercegovinu da se pridržava odredbi Zakona o finansiranju političkih stranaka, a posebno na osnovi uočenih nedostataka se preporučuje:

- *da se ne finansira iz izvora koji su članom 8. stav (1) i stav (2) ovog Zakona zabranjeni političkim strankama,*
- *da u skladu sa odredbom iz člana 11. stav (1) Zakona uspostavi potpune, tačne i blagovremene evidencije o prihodima, rashodima i obavezama svih organizacionih dijelova stranke,*
- *da svoje poslovanje i finansijsko izvještavanje uskladi sa računovodstvenim, poreznim i drugim finansijskim propisima,*
- *da finansijske izvještaje podnosi Centralnoj izbornoj komisiji Bosne i Hercegovine u skladu sa odredbama člana 11. stav (3) Zakona, odnosno u formi propisanoj Pravilnikom o godišnjim finansijskim izvještajima političkih stranaka i*
- *da uspostavi internu kontrolu i sistem nadzora nad poslovanjem nižih organizacionim dijelova stranke.*

KOMENTAR:

Stranka za Bosnu i Hercegovinu, odnosno Centralna stranke i tri njena organizaciona dijela²² su se izjasnili o Preliminarnom izvještaju o reviziji godišnjeg finansijskog izvještaja za 2010. godinu i postizbornom finansijskom izvještaju – Opći izbori 2010. godine.

U skladu sa odredbom iz člana 13. stav (3) Zakona o finansiranju političkih stranaka²³ i preporukama Službe za reviziju, Stranka za Bosnu i Hercegovinu je djelimično otklonila nedostatke u finansijskom izvještaju i vratila dio priloga pravnim licima koja su strankama zabranjeni odredbom člana 8. stav (2) ovog Zakona, te uz izjašnjenje o izvještaju revizije, skupa sa novim revizijskim dokazima, dostavila dopunjene obrasce godišnjeg finansijskog izvještaja za 2010. godinu.

Služba za reviziju je argumentirane primjedbe Stranke za Bosnu i Hercegovinu, kao i dobrovoljno otklonjene nedostatke uvažila, te u tom dijelu izmijenila nalaze revizije.

Zahvaljujemo se ovlaštenoj osobi za finansijske izvještaje i zaposlenim u Centrali Stranke za Bosnu i Hercegovinu na dobroj i korektnoj saradnji tokom obavljanja revizije finansijskih izvještaja.

Mr. Hasida Gušić – šefica Službe za reviziju, revizorica

Nevenko Andan – revizor

²² Pojedinačna izjašnjenja organizacionih dijelova stranke na nalaze revizije, a ne opće izjašnjenje na nalaze revizije finansijskog izvještaja Stranke za Bosnu i Hercegovinu, ukazuju na nepostojanje sistema internih kontrola unutar političke stranke i neuspostavljen nadzor Centrale stranke nad poslovanjem nižih organizacionih dijelova.

²³ U skladu sa odredbom člana 13. stav (3) Zakona o finansiranju političkih stranaka, prije izricanja kazne ili preduzimanja administrativne mjere, Centralna izborna komisija BiH će nastojati da postigne da politička stranka za koju je ustanovljeno da je prekršila odredbe ovog zakona, dobrovoljno postupi prema tim odredbama.